

II RIIGIKOGU

6. istungjärk. **Protokoll nr. 182 (58).** 1924. a

II Riigikogu koosolek 19. detsembril
1924. a. kell 2.30 min. p. l.

Kokku on tulnud 85 Riigikogu liiget.
Walitsuse looshis: töö-hoolekandemi-
nister **Chr. Kaarna**, teedeminister **K. Wirma**, portfelli minister **K. Ast**.

P ä e w a k o r d :

1. Riigi- ja omawalitsuste teenijate pensioniseaduse muutmise seadus — II lugemisel.

Koosolekut juhatab abiesimees **A. Jürman**.

Sekretäri kohal abisekretäär **J. Piiskar**.

Koosolek algab kell 2.35 min.

1. Päewakorra Juhataja **A. Jür-
täiendamine. man:** Awan Riigikogu
koosoleku. Päewakord
on Riigikogu liigetele kätte saadetud. Et-
tepanek on tehtud rkl. Raudkepp'i poolt
täiendada tänase koosoleku päewakorda
wõttes esimeseks punktiks — komisjoni-
de täiendawad walimised. (Hääle-
takse.) Ettepanek on nähtawa
enamusega wastu wõetud, —
seega päewakord täiendatud
kujul wastu wõetud.

2. Komisjonide Demokraatliku liidu
täiendawad wa- juhatus annab teada,
limised. et rkl. J. Lattik wä-
liskomisjonist lah-
kub. Teine teadaanne on tulnud rkl.
Raudkepp'ilt: „Demokraatliku liidu poolt
panen ette walida wäliskomisjoni rkl.
O. Amberg. L. Raudkepp“. (Hääle-
tatakse.) Nähtawa enamusega
on rkl. Amberg wäliskomis-
joni liikmeks walitud.

3. Riigi- ja oma- Rahaasjan-
walitsuste teeni- duse komis-
jate pensionisea- joni aruandja **L.
duse muutmise- Johanson** kan-
seadus — II lu- nabette ja eraldi
gemisel. hääletamisel
wõetakse wastu

nähtawa enamusega seadus-
eelnõu pealkiri, sissejuhataw
osa ja §§ 7, 15, 18, 19.

Riigi- ja omawalitsuste teenijate pen-
sioniseaduse muutmise seadus.

Riigikogu poolt 7. oktoobril 1924. a.
wastu wõetud riigi- ja omawalitsuste tee-
nijate pensioniseaduse („Riigi Teataja“
nr. 123/124 — 1924. a.) §§ 7, 15, 18, 19,
23, 46, 48, 50, 51, 98 ja 99 muudetakse
järgmiselt:

I.

§ 7. Pensioniõiguse omandawad tee-
nistusest lahkumisel isikud, kes wähe-
malt kakskümmendwiis aastat pensioni-
õiguslikus ametis teeninud. Kahekümne-
wiieaastase teenistuse eest määratakse
pensioni 55 protsenti aastasest palgamää-
rast. Iga järgnewa teenistusaasta eest
kunni kolmekümne aastani, wiimane
aasta ühes arwatud, suureneb pension 3
protsendi wõrra aastasest palgamää-
rast (tabel nr. 1).

Käesolewas paragrahwis nimetatud
isikud hakkawad saama pensioni kui nad
60 a. wanaks saanud. Isikud, kes noo-
remalt teenistusest lahkuwad, saawad
pensioni 60 eluaastast peale. Kui pensio-
niõiguslikud isikud enne 60 aastaseks
saamist haiguse wõi wigastuse tõttu töö-
wõime kaotanud, saawad nad pensioni
ka waremalt; kui nad aga enne 60 aasta-
seks saamist surewad, saawad pensioni
nende perekonnaliikmed.

§ 15. Pension wäljateenitud aastate
eest ja haiguste tagajärjel arwatakse:

a) neile, kes ametkohal, millest lahku-
wad, kaks aastat wõi enam on teeninud,
— selle ameti palgamäära järgi;

b) neile, kes lahkumispäewaks alla
kahe aasta ametkohal on teeninud, — eel-
wiimase ametkoha palgamäära järgi.

Isikutele, keda teenistusest wabasta-
takse ametkohuste täitmisel wõi selle ta-
gajärjel saadud raskete haawade, wigas-
tuste wõi haiguste pärast, arwatakse pen-
sion wiimase ametkoha palgamäära järgi,
waatamata, kui kaua nad sellel ametkohal
olnud.

Isikutele, keda ümber on paigutatud
wäiksema palgamääraga teenistuskohale,

kui nad sellel kohal alla kahe aasta on teeninud, arwatakse pension teenistusest wabastamise puhul eelwiimase teenistuskoha järgi ainult siis, kui nad eelwiimisel kohal vähemalt kaks aastat on teeninud.

Isikud, kes §§ 17, 18 ja 19 põhjal pensioni saawad peale üheaastase teenistuse Eesti wabariigis, kui nad selle aja on ühel ametkohal teeninud, saawad pensioni selle koha palgamäära järgi.

§ 18. Eesti kodanikkudel, kes Eesti wabariigis vähemalt ühe aasta niisuguses teenistuses olnud, mis käesolewa seaduse järgi pensioniõiguse annab, wõetakse arwesse ka teenistusaeg Wene riigis riigi- ja omawalitsuste asutustes ning awalikkudes koolides, mis nad wabariigi praegustes piirides teeninud, kuigi see teenistus õigust ei andnud pensionisaamiseks eelmises paragrahwis nimetatud kassadest.

§ 19. Eesti kodanikkudel, kes Eesti wabariigis vähemalt ühe aasta niisuguses teenistuses olnud, mis käesolewa seaduse järgi pensioniõiguse annab, wõetakse arwesse ka teenistusaeg era- ja muus koolides ning eraraupteedel, kuigi see teenistus õigust ei andnud pensionisaamiseks § 17 nimetatud kassadest.

Aruandja **L. Johanson** (loeb):

§ 23. Kellelgi ei ole õigust ühel ja samal ajal saada pensioni käesolewa seaduse alusel ja ühtlasi palka teenistuse eest, mis õiguse annab pensionisaamiseks. Selle määruse alla ei käi:

a) endised kaitsewäelased, kes saawad pensioni rahwawäelaste ja nende perekondade pensioniseaduse järgi („Riigi Teataja“ nr. 26/27 — 1920. a.);

b) lesknaised, kes saawad pensioni mehe teenistuse eest ja

c) § 14 nimetatud isikud, kes tööwõime osaliselt kaotanud.

Töö - hoolekandeminister **Chr. Kaarna**: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Pensioniseaduses on üks põhialustest see, et keegi ei wõi ühel ja samal ajal saada pensioni ja palka teenistuse eest. Erand on tehtud ainult kaitsewäelastele, lesknaistele, kes saawad pensioni mehe teenistuse eest, ja § 14 nimetatud isikutele, kes tööwõime osaliselt kaotanud. Kui see paragrahw vastu wõetakse selles redaktsioonis, nagu ta rahaasjanduse komisjoni poolt esitatud, siis wõiksid need, kelle kohta erand tehtud,

saada mitte üksnes palka ja pensioni ühel ajal, waid nad wõiwad saada isegi kaks pensioni, käesolewa pensioniseaduse järele ja kaitsewäelaste pensioniseaduse järele, ning ühtlasi ka palka. Seda mõtet, et pensionäärid wõiksid kahe seaduse järele pensioni saada, samuti ka sealjuures palka, ei ole olnud ja sellepärast tuleks see paragrahw redaktsiooniliselt muuta.

Teen ettepaneku § 23 esimene lõige wõtta vastu järgmises redaktsioonis:

„Kellelgi ei ole õigust ühel ja samal ajal saada pensioni riigikassast ja ühtlasi palka teenistuse eest, mis õiguse annab pensionisaamiseks samast allikast. Selle määruse alla ei käi:“ jne.

Juhataja **A. Jürman**: Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja **L. Johanson**: Ei tarwita.

Juhataja **A. Jürman**: Töö-hoolekandeministri poolt on ettepanek tehtud wõtta § 23 esimene lõige järgmises redaktsioonis: „Kellelgi ei ole õigust ühel ja samal ajal saada pensioni riigikassast ja ühtlasi palka teenistuse eest, mis õiguse annab pensionisaamiseks samast allikast. Selle määruse alla ei käi:“ jne. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek vastu wõetud.

Panen § 23 muudetud kujul hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on § 23 muudetud kujul vastu wõetud.

Aruandja **L. Johanson** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse vastu nähtawa enamusega §§ 46, 48, 50, 51, 98, 99 ja seaduseelnõu II osa.

§ 46. Isikud, kes teenistusest lahkuwad haiguste wõi teenistuskohuste täitmisel wõi selle tagajärjel saadud raskete haawade wõi wigastuste pärast ja soowivad saada pensioni wõi ühekordset toetusraha wõi mõlemaid korraga (§ 29), lisawad wastawale palwele juurde arstitunnistuse.

§ 48. Teenistuskohuste täitmisel saadud rasked haawad ja wigastused tõestatakse ametkoha kirjaliku tunnistusega, mis saadetakse ühes arstitunnistusega (§ 46) linna hoolekandeosakonnale.

Asjaolu tõestamine, et haigused, ras-
ked haavad või wigastused saadud teeni-
stuskohuste täitmise tagajärjel, on kan-
nataja hooleks, kui see teenistuskoha kir-
jalikkude tõendustega juba kindlaks teh-
tud ei ole.

§ 50. Arstlikul läbiwaatamisel teewad
arstid kindlaks:

a) haiguse objektiivsed ja subjektiiv-
sed tundemärgid ühes haiguse äramää-
ramisega;

b) haiguse tekkimise põhjused;

c) haigeksjäämise aja;

d) kas haigus on parandataw või
mitte;

e) põhjendused, mis pärast haigus teeni-
stuse jätkamist takistab;

f) kas haige vajab alalist kõrwalabi
või mitte;

g) tööjõu kaotuse protsendi.

Märkus. Arstide arwamised wõe-
takse arstliku läbiwaatamise akti.

§ 51. Arstliku läbiwaatamise põhjal
määrab komisjon kindlaks:

a) kas läbiwaadataw on teenistuse
jätkamise võimaluse kaotanud või
mitte ja

b) haiguse või teenistuskohustuse täit-
misel või selle tagajärjel saadud haa-
wade või wigastuste liigi ja tööjõu kao-
tuse protsendi.

§ 98. Pensionimaksmine teenistusest
lahkunutele katkestatakse, kui pensionäär
uuesti teenistusse astub (§ 23), välja ar-

watud käesolewa seaduse § 23 punkt
a, b ja c ettenähtud juhtumised.

Pensionimaksmine lõpetatakse, kui
pensionäär:

a) kohtu poolt mõistetakse karistu-
sele, mis ära wõtab pensioniõiguse;

b) kui pensionäär Eesti wabariigi ko-
dakondsusest lahkuib.

§ 99. Pensionimaksmine leskedele
(§ 32 punkt a ja c) katkestatakse ja lõpe-
tatakse:

a) kui lesk riigi või omawalitsuse tee-
nistusse astub (§ 23), välja arwatud
käesolewa seaduse § 23 punkt b ette-
nähtud juhtumised;

b) kui lesk uuesti abiellub (§ 36);

c) kui leskmees saab uuesti töowõi-
meliseks või omandab sissetuleku või
waranduse (§ 32 punkt c);

d) kui lesk kohtu poolt mõistetakse
karistusele, mis ära wõtab pensioniõi-
guse;

e) kui lesk Eesti wabariigi kodakond-
susest lahkuib.

II.

Käesolew seadus hakkab maksma
1. jaanuarist 1925. a.

Juhataja **A. Jürman**: Käesolew
seaduseelnõu on II lugemisel wastu wõe-
tud. Kuna päwakord läbi, siis lõpetan
Riigikogu koosoleku. Järgmine koosolek
on 15 minuti pärast.

Koosolek lõpeb kell 2.50 min. p.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees **A. Jürman**.

Abisekretäär **J. Piiskar**.

